

Khelemskyi, V. Yu. (2023). The theoretical bases of the definition of capital investment of sustainable development. *Actual Issues of Modern Science. European Scientific e-Journal*, 25, 51–58. Ostrava. (In Ukr.)

DOI: 10.47451/ecn2023-05-02

The paper is published in Crossref, ICI Copernicus, BASE, Zenodo, OpenAIRE, LORY, Academic Resource Index ResearchBib, J-Gate, ASCI, ISI International Scientific Indexing, JournalsPedia, ADL, Mendelev, WebArchive databases.

Viktor Yu. Khelemskyi, Ph.D. Student, Department of Financial Markets and Technologies, State Tax University, Irpin, Ukraine.

The Theoretical Bases of the Definition of Capital Investment of Sustainable Development

Abstract: The need to define the term capital investment of sustainable development is due to the availability of various theoretical and methodological approaches to the definition of capital investment as such, challenges of a socio-economic and environmental nature, the causes and methods of overcoming, which are constantly changing and improving. In view of this, the theoretical foundations for determining capital investments in sustainable development have scientific and methodological value. The study object was capital investments of sustainable development. The study subject was the theoretical and methodological foundations, the current state of socio-economic and environmental problems, mechanisms and tools for their solution, which determine the change in theoretical approaches to determining the term of capital investment of sustainable development. The study purpose was to provide a definition of sustainable development capital investment, considering the latest trends in both approaches to defining capital investment and current characteristics and goals of sustainable development. To achieve the study purpose and solve the tasks set, such scientific methods as generalization, induction, analysis and synthesis were used. The main researchers of sustainable capital investment are Herman E. Daly, John Boswell Cobb, Jr., Thomas Prugh, Gro Harlem Brundtland, J. H. Hulse, A. A. Leiserowitz, R. W. Kates, T. M. Parris. The characteristic features of capital investments identified by us make it possible to formulate our interpretation of the concept of “capital investments of sustainable development” — as investments in the acquisition, creation or restoration of tangible and (or) intangible assets subject to depreciation for a period of more than 1 year, the result of which may be financial, economic, social or environmental effects according to the Sustainable Development Goals. This definition reveals not only the essential characteristic of capital investment – to provide expanded social reproduction with the necessary resources through the acquisition, creation or renewal of tangible and intangible assets of production, but also to contribute to the sustainable development of the country.

Keywords: sustainable development, capital investments, capital investment of sustainable development.

Віктор Юрійович Хелемський, аспірант, кафедра фінансових ринків та технологій,
Державний податковий університет. Ірпінь, Україна.

Теоретичні основи визначення капітальних інвестицій сталого розвитку

Анотація: Необхідність визначення терміну капітальні інвестиції сталого розвитку обумовлена наявністю різноманітних теоретико-методологічних підходів до визначення капітальні інвестицій як таких, викликами соціального-економічного та екологічного характеру, причини та методи

подолання яких постійно змінюються та вдосконалюються. Зважаючи на це, теоретичні підвалини визначення капітальних інвестицій сталого розвитку мають наукову та методологічну цінність. Об'єктом дослідження є капітальні інвестиції сталого розвитку. Предметом дослідження є теоретико-методологічні засади, сучасний стан соціально-економічних та екологічних проблем, механізмів та інструмент їх вирішення, що обумовлюють зміну теоретичних підходів до визначення терміну капітальних інвестицій сталого розвитку. Метою є надання визначення капітальних інвестицій сталого розвитку, враховуючи останні тенденції як у підходах до визначення капітальних інвестицій, так сучасних характеристик та цілей сталого розвитку. Для досягнення мети дослідження і вирішення поставлених завдань були використані такі наукові методи як узагальнення, індукція, аналіз та синтез. Основними дослідниками капітальних інвестицій сталого розвитку є Герман Дейли, Джон Б. Кобб, Томас Прю, Гру Харлем Брундтланд, Дж. Н. Хулс, А. А. Лейзеровіч, Р. В. Кейтс, Т. М. Перріс. Визначені нами характерні ознаки капітальних інвестицій дають можливість сформулювати власне тлумачення поняття «капітальні інвестиції сталого розвитку» – як інвестиції, у придбання, створення або відновлення матеріальних та (або) нематеріальних активів, що підлягають амортизації, терміном більше 1 року, результатом яких може бути фінансово-економічний, соціальний або екологічний ефекти відповідно до цілей сталого розвитку. У такому визначенні розкривається не лише сутнісна характеристика капітальних інвестицій – забезпечити розширене суспільне відтворення необхідними ресурсами через придбання, створення або оновлення матеріальних та нематеріальних активів виробництва, але й сприяти сталому розвитку країни.

Ключові слова: сталий розвиток, капітальні інвестиції, капітальні інвестиції сталого розвитку.

Вступ

Необхідність визначення терміну капітальні інвестиції сталого розвитку обумовлена наявністю різноманітних теоретико-методологічних підходів до визначення капітальні інвестицій як таких, викликами соціального-економічного та екологічного характеру, причини та методи подолання яких постійно змінюються та вдосконалюються. Зважаючи на це, теоретичні підвалини визначення капітальних інвестицій сталого розвитку мають наукову та методологічну цінність.

Об'єктом дослідження є капітальні інвестиції сталого розвитку.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні засади, сучасний стан соціально-економічних та екологічних проблем, механізмів та інструмент їх вирішення, що обумовлюють зміну теоретичних підходів до визначення терміну капітальних інвестицій сталого розвитку.

Метою є надання визначення капітальних інвестицій сталого розвитку, враховуючи останні тенденції як у підходах до визначення капітальних інвестицій, так сучасних характеристик та цілей сталого розвитку.

Виходячи з мети дослідження, були поставлені наступні завдання:

- проаналізувати причини виникнення та еволюцію дефініції «сталий розвиток»;
- проаналізувати генезу терміну «капітальні інвестиції»;
- надати сучасне визначення капітальних інвестицій сталого розвитку.

Для досягнення мети дослідження і вирішення поставлених завдань були використані такі наукові методи як узагальнення, індукція, аналіз та синтез.

Основними дослідниками капітальних інвестицій сталого розвитку є Герман Дейли (Herman E. Daly), Джон Б. Кобб (John Boswell Cobb, Jr.), Томас Прю (Prugh Thomas), Гру Харлем Брундтланд (Gro Harlem Brundtland), Дж. Н. Хулс (J. N. Hulse), А. А. Лейзеровіч (A. A. Leiserowitz), Р. В. Кейтс (R. W. Kates), Т. М. Пеппіс (T. M. Parris).

Результати

Розвиток визначення сталого розвитку, його цілей та місця капітальних інвестицій як джерела фінансування

Поняття «сталий розвиток» (англ. sustainable development) почали широко застосовувати після публікації у 1987 році звіту Міжнародної комісії з довкілля та розвитку «Наше спільне майбутнє», підготовленого керівником комісії Гарлем Брундтланд (Gro Harlem Brundtland). За її визначенням сталий розвиток — це «задоволення потреб сьогодення без шкоди для можливості майбутніх поколінь задовольняти власні потреби» (*Report of the World Summit..., 2002*). Також було визначено, що двома ключовими концепціями сталого розвитку є:

- 1) концепція «потреб», зокрема нагальних потреб найбідніших людей у світі, яким вони повинні приділяти першочергову увагу;
- 2) ідея обмежень, що накладаються станом технологій та соціумом на здатність навколишнього середовища задовольняти як реальні, так і майбутні потреби.

Через двадцять років у 1992 році в Ріо-де-Жанейро (Бразилія), на «Саміті Землі» (Earth Summit) (*United Nations Conference on Environment..., 1992*) ООН продовжила обговорення зазначених проблем з метою допомогти урядам країн переглянути свої стратегії економічного розвитку, щоб знайти способи припинити забруднення планети та виснаження її природних ресурсів. Крім того, на «Саміті Землі» була прийнята Концепція сталого розвитку, яка мала б стати дороговказом для всіх людей у світі, незалежно від того, чи знаходяться вони на місцевому, національному, регіональному чи міжнародному рівні. На цьому ж «Саміті Землі» вперше було визначено сутнісну характеристику парадигми сталого розвитку — це інтеграція та збалансованість економічних, соціальних та екологічних проблем для задоволення наших людських потреб. Конференція також визнала, що «інтеграція та збалансування економічних, соціальних та екологічних аспектів вимагають нового сприйняття того, як ми виробляємо та споживаємо, як ми живемо та працюємо, і як ми приймаємо рішення» (*Report of the United Nations Conference on Environment..., 1992*).

З кожним роком питання сталого розвитку піднімалося з більшою силою. Так на Всесвітньому саміті зі сталого розвитку Генеральної Асамблеї ООН, який пройшов у 2002 році у Йоганнесбурзі під назвою «Ріо+10», було прийнято головний рамковий документ «План виконання рішень», у якому було чітко визначено стратегічні напрями подальшого сталого розвитку, зокрема пов'язані із забезпеченням людей чистою водою, продуктами харчування та відновлювальними джерелами енергії (*Report of the World Summit..., 2002*).

Однак історичною в контексті значимості вважається Конференція з питань сталого розвитку, яку Генеральна Асамблея ООН провела у 2012 році в Ріо-де-Жанейро (Бразилія). Ця конференція також мала назву «Ріо-2012» або «Ріо +20» (*United Nations*

Conference on Sustainable..., 2012). Її особлива значимість полягає у тому, що на ній було прийнято підсумкову доповідь «Майбутнє, яке ми хочемо» (*Report of the United Nations Conference on Sustainable..., 2012*), у якій держави-члени вирішили розпочати процес розробки Цілей у сфері сталого розвитку (ЦСР) (*17 Goals..., n.d.*), спираючись на Цілі розвитку тисячоліття (*Millennium..., n.d.*). Також на цій конференції Генеральна Асамблея ООН ухвалила новаторські керівні принципи політики «зеленої» економіки та розробила стратегію фінансування сталого розвитку. Таким чином, вперше піднялося питання «фінансів сталого розвитку», у тому числі на міжнародному, регіональному та національному рівнях.

Зокрема, у п. 253 підсумкової Декларації вказано, що «для здійснення стійкого розвитку важливе значення мають міжнародні, регіональні та національні фінансові механізми, у тому числі механізми, якими можуть користуватися субнаціональні та місцеві органи влади. Як додаткові джерела фінансування сталого розвитку певну роль можуть зіграти нові партнерства та інноваційні джерела фінансування. Рекомендуємо продовжувати вишукувати та використовувати їх поряд із традиційними засобами здійснення» (*Report of the World Commission..., 2012, p. 49*). На Конференції було означено важливість об'єднання фінансових та технологічних потреб для реалізації політики сталого розвитку, включаючи розвиток «зеленої» економіки. Також було запропоновано урядам створювати сприятливі умови стимулювання екологічно безпечних технологій, досліджень та розробок, а також стимулювати роль приватного бізнесу вкладати свої кошти у розвиток «зеленої» економіки на умовах державно-приватного партнерства.

Окремої уваги приділено інституційним засадам сталого розвитку, які мають бути всеосяжними, транспарентними та ефективними та спрямованими на вирішення спільних рішень глобальних проблем на шляху до сталого розвитку. Більше того, вирішальне значення для забезпечення сталого розвитку повинне мати ефективне управління на місцевому, субнаціональному, національному, регіональному та глобальному рівнях, що враховує думки та інтереси всіх.

Таким чином, Генеральна Асамблея ООН на своїй Конференції у 2012 році на наступні 20 років визначила глобальну стратегію сталого розвитку світу, регіонів і країн, яка повинна базуватися на всеосяжному, ефективному суспільному і приватному управлінні, що враховує інтереси країн, спільнот і населення; інноваціях в «зеленій» економіці, достатньому і інклюзивному фінансуванню, корпоративній соціальній та екологічній відповідальності.

Через три роки в 2015 році на Генеральній Асамблеї ООН були прийнято Новий план під назвою «Перетворення нашого світу: Порядок денний сталого розвитку на період до 2030 року» (*Resolution ..., 2017*). У цьому плані було визначено 17 Цілей у сфері сталого розвитку та відповідно 169 завдань, що повністю охопили баланс між трьома аспектами стійкого розвитку — соціальним, економічним та екологічним, та їх інституційними й управлінськими аспектами. Новий план під назвою «Перетворення нашого світу: Порядок денний сталого розвитку на період до 2030 року». Саме з цього Саміту почалася активна робота з поширення принципів сталого розвитку за всіма континентами і країнами не залежно від рівня соціально-економічного розвитку.

Одним із перших, хто почав досліджувати у 1990-х роках минулого століття парадигму сталого розвитку — це фахівець Світового банку Герман Дейлі (Herman E. Daly). У своїй монографії «Поза зростанням: економічна теорія сталого розвитку» (англ. «Beyond Growth. The Economics of Sustainable Development») Г. Дейлі логічно тлумачить термін «сталий розвиток» як гармонійний, збалансований, безконфліктний розвиток всієї земної цивілізації, груп країн (регіонів, субрегіонів), а також окремо взятих країн світу за науково обґрунтованими планами (методами системного підходу). Окрім того, науковець визначив особливу роль науки, інноваційного інтенсивного (а не екстенсивного) економічного розвитку країн, які здатні одночасно позитивно вирішуватися комплекс питань щодо збереження довкілля, ліквідації експлуатації, бідності та дискримінації як кожної окремо взятої людини, так і цілих народів чи груп населення, у тому числі за етнічними, расовими чи статевими ознаками (*Daly, 1997*).

У 1989-1990 роках Герман Дейлі з іншим науковцем Джон Б. Кобб (John Boswell Cobb, Jr.) розробляє індекс стійкого економічного добробуту (ISEW), і доводить, що цей індикатор є кращим показником соціально-економічного розвитку, а ніж валовий внутрішній продукт (*Daly, 1990; Cobb Jr. et al., 1989*). Через 20 років в 2012 році Герман Дейлі з іншими відомими фахівцями у сфері сталого розвитку Томасом Прю (Thomas Prugh) та Робертом Констанцою (Robert Costanza) визначають роль регіональної (місцевої) політики у глобальному розвитку країн (*Prugh et al., 2012*).

Іншою знаною іноземною фахівчицею у сфері сталого розвитку вважають Гру Харлем Брундтланд (Gro Harlem Brundtland), яка обіймаючи посаду голови Міжнародної комісії з навколишнього середовища і розвитку (World Commission on Environment and Development, WCED) у 1987 році прийняла участь у підготовці Доповіді «Наше спільне майбутнє» («Our common future»), яка у подальшому отримала назву «Доповідь Брундтланд» (*Report of the World Commission ..., 2012*). У Доповіді була представлена нова концепція сталого розвитку та визначено поняття сталого розвитку — як розвиток, за якого нинішні покоління задовольняють свої потреби, при цьому не ставлячи під загрозу можливість задовольняти потреби майбутніх поколінь.

Також значимий внесок у розвиток сталого розвитку зроблений такими іноземними вченими як Дж. Н. Хулс (J. N. Hulse) (*Hulse, 2007*), А. А. Лейзеровіч (A. A. Leiserowitz), Р. В. Кейтс (R. W. Kates), Т. М. Пеппіс (T. M. Parris) (*Kates et al., 2005*).

До прикладу, такі іноземні економісти, як Френк Бірманн (Frank Biermann), Норічіка Кані (Norichika Kanie) Рахюн Е. Ким (Rakhyun E. Kim) у своїй статті здійснюють аналіз і оцінку еволюції, обґрунтування та майбутніх перспектив цілей сталого розвитку і пропонують новий тип глобального управління, у якому встановлення цілей є ключовою стратегією управління (*Biermann et al., 2017*).

Проблематика теоретичних підходів до визначення капітальних інвестицій сталого розвитку

Не дивлячись на досить широке представлення в іноземних та у вітчизняних публікаціях питань сталого розвитку в цілому та «сталих фінансів», зокрема, практично відсутні системні наукові напрацювання, щодо сутності «сталих інвестицій» або «інвестицій сталого розвитку». Більшість публікацій та наукових досліджень

фрагментарно охоплюють окремі форми сталих інвестицій — «імпакт інвестицій», «зелені / голубі інвестиції», регіональні та секторальні та інші інвестиції. Натомість відсутні ґрунтовні та системні публікації щодо змісту та особливостей капітальних інвестицій сталого розвитку — як основного драйвера соціально-економічного розвитку країни.

Ми вважаємо, що фінанси — це дуже вагомий і необхідний ресурс для реалізації Цілей сталого розвитку, але без капітальних інвестицій, їх збалансованості та синергії економічного, соціального та екологічного результатів досягти необхідного рівня сталого розвитку неможливо.

Якщо проаналізувати іноземні публікації з визначення «капітальних інвестицій», то можемо побачити схожі визначення — це гроші, які компанія використовує для придбання основних засобів, таких як земля, обладнання або будівлі. Гроші можуть бути у формі готівки, активів або позик (*Ward, 2021*).

Однак сам термін трактується у двох напрямках. Перший стосується грошей, які використовуються бізнесом для придбання основних засобів, таких як земля, обладнання або будівлі. А другий, стосується грошей, інвестованих у бізнес із розумінням того, що гроші будуть використані для придбання основних засобів, а не для покриття поточних операційних витрат бізнесу (*Boehlje & Ehmke, 2010, p. 1*).

Однак зазначені терміни не враховують важливу складову ознак капітальних інвестицій — тривалий термін реалізації.

Колектив дослідників інституту CFA визначають, що капітальні інвестиції, — це інвестиції з терміном більше року, реалізовані корпоративними емітентами. Капітальні інвестиції створюють цінність для своїх зацікавлених сторін, приносять довгострокові вигоди та майбутні грошові потоки коштів, що перевищують відповідну вартість фінансування інвестованого капіталу (*Stowe & Gagné, 2023, pp. 1-2*). В цьому визначенні також є термін — більше року і вже з'являється мета, ради якої здійснюються такі інвестиції.

Отже, можемо допустити, що капітальні інвестиції — це вкладення в основні засоби підприємства, а також нематеріальні активи на термін більше одного року.

Здійснене дослідження дає можливість нам зробити висновок, що більшість науковців у своїх визначеннях поняття «капітальні інвестиції» вказують лише узагальнені об'єкти інвестування. Натомість відсутні ефекти (результати), заради чого здійснене таке інвестування.

У підсумку це дозволяє нам зробити висновок, що капітальні інвестиції — це інвестиції, які характеризуються наступними ознаками:

- об'єктами інвестицій є матеріальні та нематеріальні активи;
- об'єктами інвестицій є активи, що підлягають амортизації;
- вкладаються на термін більше 1 року;
- можуть бути у формі авансових платежів для фінансування капітального будівництва;
- забезпечують розширене відтворення основних засобів виробництва;
- приносять результат у формі фінансово-економічного ефекту та (або) соціального й екологічного ефектів.

Дискусія

Таким чином подальшими напрямками для наукових досліджень у сфері теоретико-методологічних засад визначення капітальних інвестицій сталого розвитку є уточнення дефініції сталого розвитку, враховуючи уточнення цілей сталого розвитку та ефектів, які досягнення яких є його метою. Також дискусійним є питання характеристики терміну використання активів, які є об'єктом капітальних інвестицій.

Висновок

Визначені нами характерні ознаки капітальних інвестицій дають можливість сформулювати власне тлумачення поняття «капітальні інвестиції сталого розвитку» - як інвестиції, у придбання, створення або відновлення матеріальних та (або) нематеріальних активів, що підлягають амортизації, терміном більше 1 року, результатом яких може бути фінансово-економічний, соціальний або екологічний ефекти відповідно до цілей сталого розвитку.

У такому визначенні розкривається не лише сутнісна характеристика капітальних інвестицій — забезпечити розширене суспільне відтворення необхідними ресурсами через придбання, створення або оновлення матеріальних та нематеріальних активів виробництва, але й сприяти сталому розвитку країни.

У цьому контексті необхідно відмітити, що друга місія капітальних інвестицій — «сприяти сталому розвитку» набуває сьогодні особливої актуальності. Адже більшість країн світу у своїх стратегіях і політиках обирають стратегію сталого розвитку, прийняту у 2015 році на Генеральній Асамблеї ООН на період до 2030 року ([Resolution..., 2017](#)).

Конфлікт інтересів

Автор заявляє, що конфлікту інтересів немає.

Список джерел інформації:

- 17 Goals to Transform Our World. (n. d.). <https://www.un.org/sustainabledevelopment/>
- Biermann, F., Kanie, N., & Kim, R. E. (2017). Global governance by goal-setting: The novel approach of the UN sustainable development goals. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, 26–27, 26–31. <https://doi.org/10.1016/j.cosust.2017.01.010>
- Boehlje, M., & Ehmke, C. (2010, June 18). Capital investment analysis and project assessment. Purdue University. <https://www.extension.purdue.edu/extmedia/ec/ec-731.pdf>
- Cobb Jr., J. B., Cobb, C. W., & Daly, H. E. (1989). *For the common good: Redirecting the economy towards community, the environment, and a sustainable future*. Beacon Press.
- Daly, H. E. (1990). Toward some operational principles of sustainable development. *Ecological Economics*, 2, 1, pp. 1-6. [https://doi.org/10.1016/0921-8009\(90\)90010-R](https://doi.org/10.1016/0921-8009(90)90010-R)
- Daly, H. E. (1997). *Beyond growth. The economics of sustainable development*. Beacon Press.
- Hulse, J. H. (2007). *Sustainable development at risk: Ignoring the past*. New Delhi: Cambridge University Press India Pvt. Ltd. Ottawa: International Development Research Centre.
- Kates, R. W., Parris, T. M., & Leiserowitz, A. A. (2005). What is sustainable development? Goals, indicators, values, and practice. *Environment: Science and Policy for Sustainable Development*, 3, 8–21.
- Millennium Development Goals. (n. d.). *United Nations*. <https://www.un.org/millenniumgoals/>
- Prugh, Th., Costanza, R., & Daly, H. (2012). *The Local Politics of Global Sustainability*. Island Press.

- Report of the United Nations Conference on Environment and Development. (1992). Rio de Janeiro, Brazil, 3–14 June. *United Nations*. <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N92/836/55/PDF/N9283655.pdf?OpenElement>
- Report of the United Nations Conference on Sustainable Development. (2012). Rio de Janeiro, Brazil 20-22 June. *United Nations*. <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N12/461/64/PDF/N1246164.pdf?OpenElement>
- Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future. (2012). *United Nations*. <http://www.un-documents.net/our-common-future.pdf>
- Report of the World Summit on Sustainable Development, A/CONF.199/20. (2002). *United Nations*. <http://www.un-documents.net/aconf199-20.pdf>
- Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. (2017). *United Nations*. <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N15/291/89/PDF/N1529189.pdf?OpenElement>
- Stowe, J. D., & Gagné, J. R. (2023). *Capital investments*. Ohio University: Refresher Reading. <https://www.cfainstitute.org/>
- United Nations Conference on Environment and Development. (1992). Rio de Janeiro, Brazil, 3–14 June. *United Nations*. <https://www.un.org/en/conferences/environment/rio1992>
- United Nations Conference on Sustainable Development. (2012). Rio de Janeiro, Brazil, 20-22 June. *United Nations*. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/ru/about/development-agenda/>
- Ward, S. (2021, March 17) What is capital investment? *The Balance Money*. <https://www.thebalancemoney.com/capital-investment-2948114>